

LANÁ PĚSTOUNSKÁ PÉČE

HEZKÉ POLEDNE

Zkušenosti z praktické realizace projektu RPP v České republice
Alžběta a Vratislav Hláškoví

HLAVNÍ PŘÍNOSY RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

ÚSTAVNÍ PÉČE STAVÍ NA NÁKLADNÉ ZDRAVOTNÍ PÉČI O VŠECHNA, TEDY I O ZDRAVÁ MIMINKA, KTERÁ JSOU TÍM VŠAK VYSTAVENA VŠEM NEGATIVNÍM NÁSLEDKŮM DLOUHODOBÉHO POBYTU V ÚSTAVU

RPP UMOŽŇUJE PROFESIONÁLNÍ INDIVIDUÁLNÍ PÉČI O KAŽDÉ NOVOROZENĚ ČI NOVOROZENÉ SOUROZENCE BEZ NÁROKŮ NA VYŠŠÍ ZATÍŽENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU A SAMOZŘEJMĚ TĚŽ BEZ NÁSLEDKŮ DLOUHODOBÉHO POBYTU V ÚSTAVU

JEDEN POROD, JEDNA PĚSTOUNSKÁ RODINA

ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE A RANÁ PĚSTOUNSKÁ PÉČE

VARIANTY

- Běžnou praxí je umístění dítěte do kojeneckého ústavu, následkem kterého vzniká deprivace s nenávratnými následky a sociální viktimizace způsobená životní historií dítěte spojenou s pobytem v ústavu.
- Další variantou je umístění dítěte přímo do osvojitelské rodiny, pro kterou je však komplikací právní nejistota, která může končit nutností předat dítě do péče jiné osoby.

VÝHODY

- Novorozené dítě je ihned po propuštění z porodnice přijato do prostředí, které se co nejvíce blíží přirozenému způsobu péče o jeho potřeby.
- V prostředí pěstounské rodiny je mu umožněno kvalitní vytvoření vazeb, které mu pak dovolí vytvářet opravdové a pevné vazby i v celém budoucím životě.
- Nižší náklady a zároveň vysoká efektivita vynaložených prostředků státního rozpočtu.

ÚSKALÍ

- Musí být kladen velký důraz na výběr a profesionální přípravu pěstounské rodiny, aby zvládla proces předání dítěte jak fakticky tak emočně.
- Ochrana osobních údajů dítěte. Doporučujeme, aby pěstouni nebyli zatíženi informacemi, které nutně pro péči o dítě nepotřebují. Tím se usnadní ochrana osobních údajů.
- Naprostá nepřípravenost okolí na takovouto péči u novorozence vyžaduje neustálé vysvětlování důvodů, proč je raná pěstounská péče důležitá.

HLAVNÍ FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RANOU PĚSTOUNSKOU PÉČÍ

ŘANÁ PĚSTOUNSKÁ PÉČE JE SLUŽBA

HLAVNÍ FÁZE PROJEKTU RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

MÍT RÁD DĚTI NENÍ DOSTATEČNÁ KVALIFIKACE

INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČI

STÁT A STÁTNÍ INSTITUCE

- Zřetelná a důsledná podpora RPP
- V praxi upřednostňování RPP před ústavu

NEVLÁDNÍ ORGANIZACE

- Kvalitní nástroje pro přípravu pěstounů
- Podpůrné služby pro pěstounské rodiny

MÉDIA

- Zájem o problematiku a pochopení výhod RPP
- Osvěta a mediální podpora RPP

DŮKLADNÁ PŘÍPRAVA, CÍLENÁ PODPORA

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY ÚSPĚŠNOSTI RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

LEGISLATIVNÍ RÁMEC

NOVELA ZÁKONA

PROFESIONALIZACE
PĚSTOUNSKÉ PÉČE

METODICKÁ PŘÍPRAVA

DŮKLADNÁ
PŘÍPRAVA VŠECH
ODBORNÍKŮ

KVALITNÍ PŘÍPRAVA
PĚSTOUNŮ I
OSVOJITELŮ

REALIZAČNÍ PRAXE

VYUŽÍVÁNÍ RPP
PRACOVNÍKY
OSPOD

PODPORA
PĚSTOUNŮ A
OSVĚTA

OPTIMALIZACE PROCESŮ

ZRYCHLENÍ
SOUDNÍCH ŘÍZENÍ

PROVÁZANOST
VŠECH KROKŮ

DĚTI NEMAJÍ VYRŮSTAT V ÚSTAVU, ALE V RODINĚ

PRŮBĚH PROJEKTU RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

VÝBĚR A PŘÍPRAVA PĚSTOUNŮ NA RPP

BŘEZEN 2008

- 1. kontakt se sociální pracovnící o projektu rané pěstounské péče

DUBEN 2008 – BŘEZEN 2009

- absolvování kurzů a další přípravy pěstounů, psychologických vyšetření, apod.
- dodání potvrzení o zdravotní způsobilosti a výpisů z rejstříku trestů a další administrativní úkony

DUBEN 2009

- zařazení do evidence žadatelů vhodných stát se pěstouny

PŘEVZETÍ NOVOROZENCE DO RPP

- předběžné opatření o svěření novorozence do pěstounské péče
- pravidelné návštěvy v porodnici, krmení, navazování kontaktu až do převzetí miminka do osobní péče
- vystavení rodného listu
- přihlášení u pediatra, preventivní prohlídky, komplikace s „exotickou“ zdravotní pojišťovnou
- přiznány dávky státní podpory (příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek při převzetí dítěte, odměna pěstouna, porodné, rodičovský příspěvek)

PRŮBĚH PROJEKTU RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

REALIZACE RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

1. – 15. MĚSÍC

Po celou dobu od svěřením dítěte do jeho předání probíhala nepřetržitá osobní péče pěstouny i dalšími členy rodiny, která zajišťovala dítěti okamžitou odezvu na jeho potřeby a podporovala zdravý psychomotorický i sociální vývoj přiměřený věku. Stabilita hlavních pečujících osob pěstounů i širšího sociálního prostředí umožnila dítěti naučit se od nejranějšího věku vytvářet pevné vazby.

3. MĚSÍC

- předběžné opatření soudu nařídilo provést příslušné kroky ke změně zdravotní pojišťovny
- návrh na zbavení rodičovských práv
- prarodiče se od soudu dozvěděli o dítěti a podali návrh na svěřením dítěte do své péče

6. MĚSÍC

- nabytí právní moci rozsudek o nezájmu matky o dítě vyneseno na soudním jednání, které proběhlo v 5. měsíci

8. MĚSÍC

- výslech rodičky ve věci svěřením dítěte do péče prarodičů

14. MĚSÍC

- sloučená soudní jednání, zamítnuta žádost prarodičů o svěřením do péče, dítě svěřeno do pěstounské péče

15. MĚSÍC

- rozsudek nabytí právní moci, vybrání vhodní osvojitelé a zahájeny kroky vedoucí k předání

PRŮBĚH PROJEKTU RANÉ PĚSTOUNSKÉ PÉČE

PŘEDÁNÍ DÍTĚTE A PODPORA PŘEBÍRAJÍCÍ RODINY

15. MĚSÍC

- 12. první kontakt pěstounů a osvojitelů na KÚ a následně první kontakt osvojitelů s dítětem
- 14. návštěva osvojitelů v rodině pěstounů, dohoda o cca měsíčním předávacím procesu
- 16. návštěva pěstounů v rodině osvojitelů, společná příprava a ukládání dítěte ke spánku
- 17. přespání dítěte v ložnici osvojitelů, s pěstouny ve vedlejším pokoji, až do večera dítě s osvojiteli
- 18. dítě v pěstounské rodině, příprava na víkendový pobyt u osvojitelů
- 19. návštěva osvojitelů a odjezd dítěte na víkendový pobyt s osvojiteli, pohotovost pěstounů na telefonu
- 21. na základě toho, jak skvěle zvládalo dítě víkend u osvojitelů, rozhodnuto o setrvání dítěte v nové rodině

15. MĚSÍC – SOUČASNOST

Podpora osvojitelů formou telefonických i písemných konzultací důležitých pro zdárný průběh adaptačního procesu a předání věcí, na které bylo dítě zvyklé, osvojitelům. Vytvoření a zpracování textových, fotografických a video materiálů mapujících život dítěte v RPP pro předání osvojitelům. Vytvoření zprávy o pobytu dítěte v RPP.

ÚSPĚCH PŘEDÁNÍ JE V NASLOUCHÁNÍ DÍTĚTI

ŘANÁ PĚSTOUNSKÁ PÉČE

**DĚKUJEME ZA POZORNOST A
TĚŠÍME SE NA SPOLUPRÁCI**

